

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemiz; farklı ekolojik özellikteki Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz'e kıyısı olan, 178 bin km. kıyı uzunluğundaki akarsu, toplam yüzey alanları 1 milyon hektarın üzerinde 200 adet doğal gölleri ve 3 bin 442 km'lik baraj gölleriyle hem denizel hem de iç sular bakımından zengin balıkçılık kaynaklarına sahip bir ülkedir.

Türkiye denizlerinin bağlı bulunduğu Akdeniz'de 5 bin, Karadeniz'de bin 700 civarında canlı türünün yaşadığı bilinmektedir. Karadeniz'de 247, Marmara Denizi'nde 200, Ege Denizi'nde 300 ve Akdeniz'de 500 balık türü bulunmaktadır. Tüm bu zenginliklere rağmen ülkemizde balıkçılıkla ilgili çağdaş, etkin politikaların geliştirilememesi, dünya balıkçılık teknolojisindeki hızlı gelişmeye rağmen bu gelişime ayak uydurabilecek yeni uygulamaların hayata geçirilememesi, bilimsel bir kurumun böylesine önemli bir sektöre destek ve yön verememesi sonucunda balıkçılık sektörü çıkmaza girmiştir.

Dünyada nüfus artışı, insanların beslenme ihtiyacını gün geçtikçe arttırmakta, gıda yetersizliği yaşamalarına neden olmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler gıda gereksinimlerini karşılayabilecek ve ulusal kaynak gelirlerini arttıracak önlemleri almakta; ekonomik, sosyal ve diğer koruyucu hizmetlerle bireylerin uygarca yaşamalarına çaba göstermektedir. Bu nedenle balıkçılığın önemi ekonomik kaynak sağlamanın yanı sıra insan beslenmesine olan yüksek düzeydeki protein katkısı nedeniyle de değerlendirilmelidir.

Dünya balıkçılığında avcılıkla büyüyen ürün açığı yetiştiricilikle karşılanmaya çalışılmaktadır. Ülkemizde özellikle denizlerde yapılan yetiştiriciliğin yoğun çevre kirliliği yarattığı tartışmaları gündemdedir. Aslında yetiştiriciliğin sürdürülebilir gelişimi birinci derecede kaliteli çevreye ve suya bağlıdır. Bu nedenle yetiştiricilik yatırımları çevreyle uyumlu olmalı ve olumsuz etkilerinin minimum düzeyde olması gereklidir. Çünkü yetiştiricilik sadece bir gıda üreticisi değil, aynı zamanda sınırlı kaynaklar için rekabet eden bir tüketici ve atık üreticisidir. Bu nedenle yetiştiricilik ve doğal sistemler arasındaki etkileşimlerle ilgili bilgiyi arttıracak programlar ve etkileri azaltacak

teknolojilerin de desteklenmesi gerekmektedir. Söz konusu sıkıntıların giderilmesi için hem devletin hem de yetiştiricilik sektörünün öncelikli rollerinin belirlenmesi ve üstlenilmesi gerekmektedir.

Avrupa ülkelerinde balıkçılık alanındaki ilk uygulamalar, balıkçılık sahalarına girişin pazar ve yapıların düzenlenmesi amacıyla 1970'li yılların başında gündeme gelmiştir. Yapılan düzenlemelerle balıkçıların av sahalarına eşit haklarla girebilmelerine olanak sağlanmış, uluslararası antlaşmalarla haklarının korunması için ortak bir politika belirlenmesi yönünde karar alınmıştır. Su ürünleri ve su alanları bakımından pek çok ülkeden daha avantajlı olan Türkiye'de Avrupa'daki düzenlemelerin yapıldığı tarihten 37 yıl sonra bile halen balıkçılık sektörü üvey evlat muamelesi görmektedir.

Ülkemizde balıkçılık alanında kaynak kullanımı, denetim ve kontrol, yapısal eylemler, pazar politikası, devlet yardımları ve balıkçılarımızın sosyal sorunları konusunda büyük bir yetersizlik ve boşluk yaşanmaktadır. Bu ilgisizlik, balıkçılık araştırmaları konusunda da kendini göstermektedir. OECD ülkelerinin 2000 yılında balıkçılık yönetimi ile ilgili harcamalarına bakıldığında Türkiye'de balıkçılık için ayrılan parasal ödeneklerle diğer ülkelerin harcamaları arasında ciddi bir uçurum söz konusudur. OECD'nin yayımladığı raporda Türkiye'nin balıkçılık yönetimi ile ilgili harcamalarını içeren ödenek hanesi 'bilgi alınamadı' şeklinde gösterilmiştir. Oysa Türkiye, İspanya dışında Akdeniz'e kıyısı olan tüm ülkelerden daha fazla balık üretmekte ve bu konuda dünyada söz sahibi olması gereken bir ülkedir.

Balıkçılığımızın ulusal sorunlarına çıkış yolu bulabilmek ve konuyu parlamento çatısı altında tartışmaya açabilmek amacıyla ülkemizde balıkçılığın sorunları ve çözüm yollarının belirlenmesi için Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Erdem Yılmaz ③
Tehcir Millehelili
Cayır

④ Kamer Genç
Tunceli
Beşer

① Ferit Mevlüt ASLANOĞLU
İstanbul Milletvekili

T.C. CUMHURİYET HALK PARTİSİ
CHP
1923
İstanbul Milletvekili
28

